

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Информација о монетарним и фискалним кретањима

МАЈ 2021. ГОДИНЕ

НОВИ САД, ЈУЛ 2021. ГОДИНЕ

Садржај

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања	2
II Монетарна кретања	3
Референтна каматна стопа НБС	3
Каматне стопе.....	4
Токови капитала из иностранства.....	6
Кредити	7
III Фискална кретања	11
Фискални резултат опште државе	12
Фискални резултат опште државе по нивоима власти	13
Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти	14
Извор података	16

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања

Међугодишња инфлација је у мају 2021. износила 3,6%.

Референтна каматна стопа је у мају 2021. задржана на нивоу од 1,0%, што је најнижи ниво референтне каматне стопе у режиму циљања инфлације, који је Народна банка Србије успоставила у децембру 2020. године.

Девизне резерве НБС су очуване на адекватном и стабилном нивоу (14,2 млрд евра у мају 2021). У односу на претходни месец, повећане су за 184 млн евра.

Каматне стопе на кредите приватном сектору крећу се око својих минимума. Каматне стопе на нове динарске кредите привреди су у мају 2021. године износиле 3,1% (за 0,4 п.п. мање у односу на април 2021).

Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите привреди и кредите у еврима привреди благо је опала у односу на април и у мају 2021. је износила 2,5%.

Просечна каматна стопа на нове динарске кредите становништву износила је 8,8% у мају 2021. године и остала је непромењена у односу на претходни месец, док је просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима становништву повећана за 0,1 п.п. у односу на април и у мају 2021. је износила 3,2%.

Просечна каматна стопа на орочене депозите привреде је остала непромењена у односу на април и у мају 2021. је износила 1,2%.

Динарска штедња становништва је у претходне три године забележила снажан раст (22% у 2018, 31% у 2019. и 17% у 2020), који је настављен и у 2021. када је за пет месеци повећана за 4,9 млрд динара (тј. 5,3%).

Укупна кредитна активност је наставила да бележи раст. Регистровано је номинално повећање пласмана привреди од 4,5% мг, а кредитна активност становништву је порасла по стопи од 12,2% мг.

Банкарски сектор у Србији одликује висока ликвидност (ликвидна средства чинила су око 37,9% укупне активе банкарског сектора у Србији на крају маја 2021. године).

У прих пет месеци 2021. године на нивоу опште државе остварен је фискални дефицит у износу од 66,1 млрд динара и примарни фискални дефицит у износу од 4,8 млрд динара.

У мају 2021. године јавни дуг опште државе достигао је ниво од 56,3% БДП-а. Јавни дуг централног нивоа власти износио је 28,1 млрд евра (за 303 млн евра више него у претходном месецу).

Србија је преткризни ниво економске активности достигла већ у првом тромесечју ове године, пре многих светских економија, док су иницијалне порцене биле да ће се то догодити тек у другом тромесечју. То је у највећој мери резултат све бољег прилагођавања пословања предузећа и потрошње становништва условима примене здравствених мера и ограничене мобилности, као и додатних фискалних мера појединих земаља, пре свега Сједињених Америчких Држава.

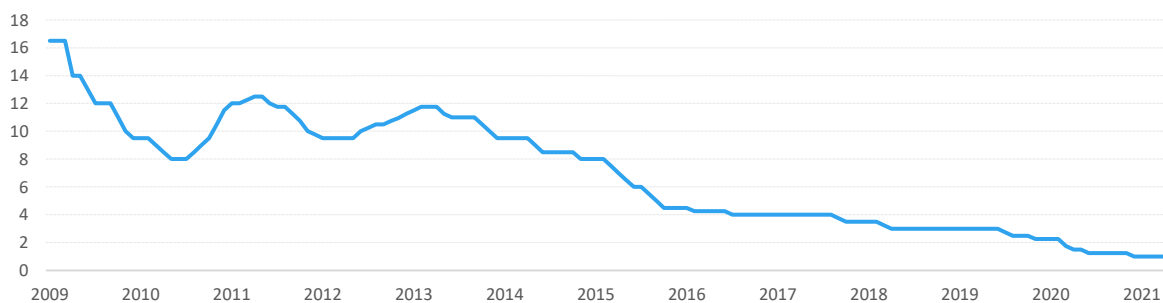
II Монетарна кретања

Осму годину заредом, и у условима пандемије, НБС наставља да испуњава свој основни циљ - обезбеђење ниске и стабилне инфлације. Међугодишња инфлација је у мају 2021. износила 3,6%.

Референтна каматна стопа НБС

У мају 2021. године референтна каматна стопа је задржана на нивоу од 1,0%, што је најнижи ниво референтне каматне стопе у режиму циљања инфлације који је НБС успоставила у децембру 2020. године. Овакву одлуку НБС је донела узимајући у обзир подстицајно деловање претходно донетих мера монетарне и фискалне политике које ће и у наредном периоду допринети да услови финансирања привреде и грађана остати повољни, а тиме и расту њиховог расположивог дохотка, затим усвојени трећи економски пакет мера помоћи привреди и грађанима и кретања на међународном робном и финансијском тржишту - раст цена примарних производа и раст дугорочних приноса на државне Хов.

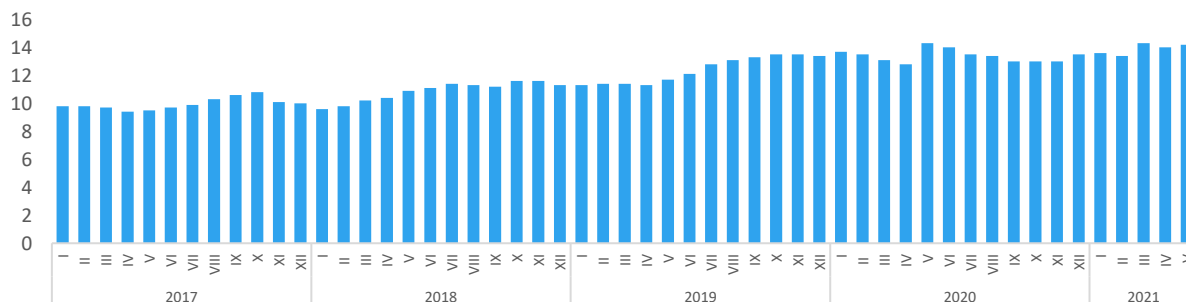
Референтна каматна стопа НБС, мај 2021. године (у %)

Обавезна резерва је важан инструмент монетарне политике и у мају 2021. године је износила 2,3 млрд евра (исто колико и у априлу) и 230,7 млрд динара (за 2,2 млрд динара више него у априлу).

Девизне резерве су на крају маја 2021. године износиле 14,2 млрд евра, за 1,3% или 184 млн евра више у односу на претходни месец, што је првенствено резултат нето куповине девиза на домаћем девизном тржишту као и донација, управљања девизним резервама и другим основима. У односу на исти месец претходне године девизне резерве су на крају маја 2021. мање за 1,1% или 163 млн евра.

Кретање девизне резерве НБС, мај 2021. године (у млрд евра)

Обим реализоване трговине девизама на међубанкарском девизном тржишту у мају износио је 462,4 млн евра и био је за 156,5 млн евра мањи него у претходном месецу.

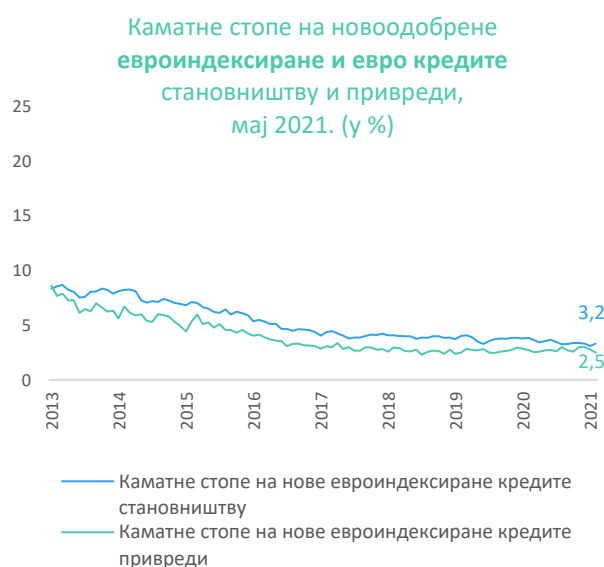
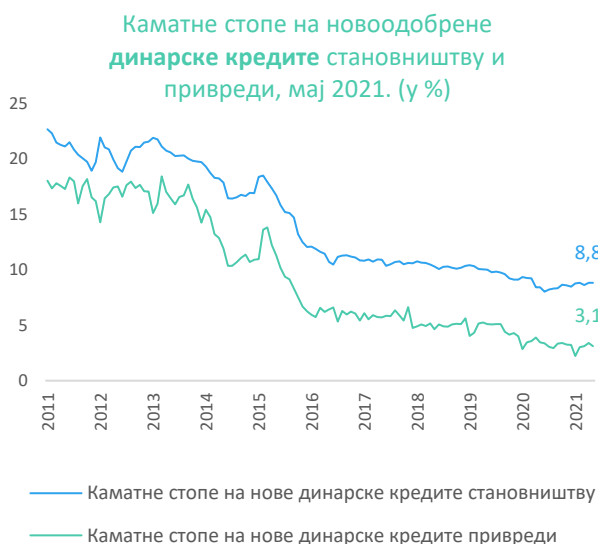
Каматне стопе

Ефекти ублажавања монетарне политике НБС огледају се у нижим трошковима финансирања, као и расту кредитне активности. Каматне стопе на државне ХоВ крећу се око својих минимума, као и каматне стопе на кредите приватном сектору.

Каматне стопе на динарске ХоВ крећу се око најнижих вредности (3,55% за рок од 12 година).

Ублажавање монетарне политике у потпуности се одразило на каматне стопе на нове динарске кредите. **Каматна стопа на нове динарске кредите привреди је у мају 2021. износила 3,1%** (за 0,4 п.п. мање у односу на претходни месец, пре свега због смањења каматне стопе на инвестиционе кредите на 4,1%, за 0,7 п.п. мање у односу на април, и на кредите за обртна средства на 2,9%, за 0,4 п.п. мање у односу на април) и **8,8% на новоодобрене динарске кредите становништву** (непромењена у односу на април).

Што се тиче каматних стопа на новоодобрене динарске кредите становништву, **просечна каматна стопа на нове динарске готовинске кредите износила је 9,2% у мају 2021.** (за 0,1 п.п. мање у односу на април). **Просечна каматна стопа на нове динарске стамбене кредите становништву је у мају 2021. износила 6,1%,** што је за 1,7 п.п. више у односу на април. **Просечна каматна стопа на новоодобрене динарске потрошачке кредите је у мају 2021. износила 2,3%** (за 0,1% више у односу на април), **док је просечна каматна стопа на остале нове некатегорисане динарске кредите становништву износила 6,8%** (за 0,6% више у односу на април).

Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима привреди благо је опала у односу на април (за 0,1 п.п.) и мају 2021. је износила 2,5%. То је уследило пре свега услед пада каматних стопа на инвестиционе кредите индексирани у еврима (за 0,5 п.п, на 2,9%), затим смањења каматних стопа на кредите за увоз (за 0,8 п.п, на 1,4%) и каматних стопа на остале некатегорисане динарске кредите привреди индексирани у еврима и кредите у еврима (за 1,1 п.п, на 1,8% и за 0,7 п.п, на 1,2%).

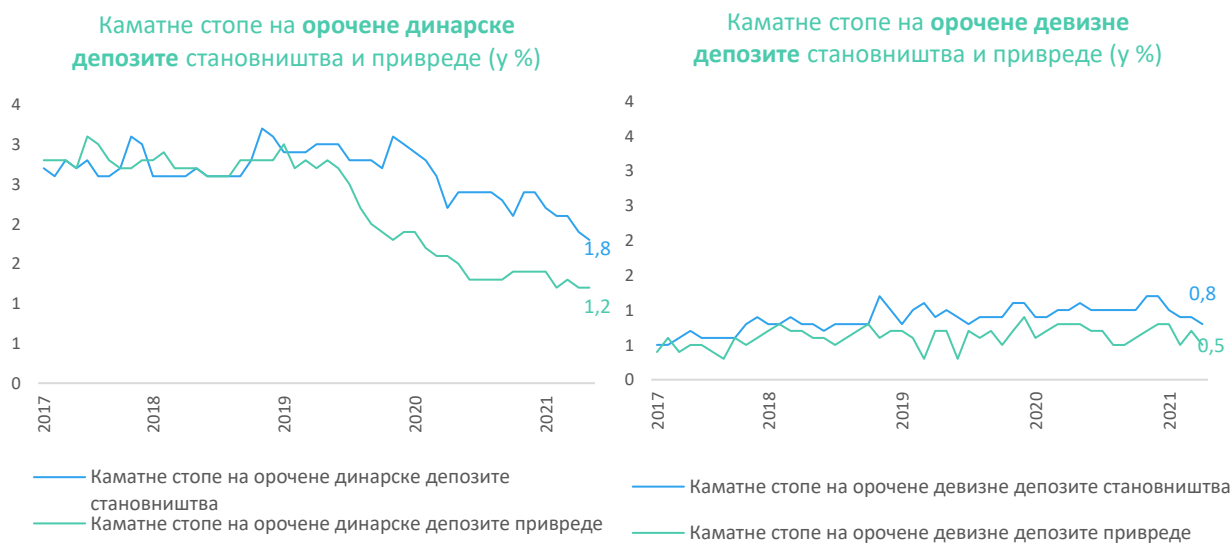

Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима становништву је у мају 2021. године благо повећана за 0,1 п.п. у односу на април и износила је 3,2%.

Просечна каматна стопа на стамбене кредите у еврима и евроиндексиране стамбене кредите је износила 2,6%, исто колико и у претходном месецу. Просечна каматна стопа на потрошачке кредите становништву у еврима или евроиндексиране је смањена у односу на претходни месец за незнатних 0,05 п.п. (на 4,2%). Просечна каматна стопа на готовинске кредите становништву у еврима или евроиндексиране је смањена у односу на претходни месец за 0,4 п.п. (на 2,7%), док је просечна каматна стопа на остале некатегорисане евро или евроиндексиране кредите становништву повећана за 1,0 п.п. у односу на претходни месец (на 5,9%).

Паду каматних стопа на евроиндексиране кредите у посматраном периоду допринео је снажан пад премије ризика, поправљање рејтинга земље и ублажавање монетарне политике ЕЦБ-а.

Каматне стопе на нове орочене депозите су благо смањене у мају 2021. године у односу на претходни месец, па је просечна каматна стопа на штедњу становништву у динарима коригована наниже за -0,1 п.п. у односу на април, на 1,8%, док је каматна стопа на девизну штедњу становништву незнатно коригована наниже и износи 0,8% у мају 2021. године (за -0,03 п.п. у односу на април). Просечна каматна стопа на орочене депозите привреде је остала непромењена у односу на април и износи 1,2% за нове орочене динарске депозите, односно 0,5% за нове орочене девизне депозите привреде.

Премија ризика Србије је од маја 2020. године на силазној путањи, захваљујући домаћим и глобалним факторима. Под утицајем глобалних фактора са избијањем пандемије расла је и премија ризика Србије за дуг у еврима, да би од почетка маја уследио њен пад, који је интензиван током друге половине 2020. године. Поред оптимизма око вакцина, овом паду допринеле су и мере економске политике у Србији донете као одговор на кризу, као и опоравак домаће економске активности.

Агенције *Standard and Poor's* и *Fitch* су током 2020. године потврдиле рејтинг Србије на нивоу ББ+¹, упркос глобалној кризи изазваној пандемијом. Агенција *Moody's* је у марту 2021. повећала

¹ Неинвестициони (шпекулативни) ниво – постоји способност извршења финансијских обавеза, али је присутан ризик промене пословне климе и економских услова, као и знатан кредитни ризик. Извор: НБС, https://www.nbs.rs/sr/finansijsko_trziste/informacije-za-investitore-i-analiticare/kreditni_rejting/

кредитни рејтинг Србије на **Ба2** са стабилним изгледима, а **Fitch** је потврдио рејтинг на **ББ+**, истичући повећану отпорност Србије и у условима пандемије, као резултат одговорног вођења економске политике у претходним годинама и адекватног одговора носилаца економске политике у Србији на кризу.

Кредитни рејтинг Србије

	Рејтинг	Датум	Активност
Standard & Poor's	<i>BB+ / стабилни изгледи</i>	11.06.2021.	<i>потврђен рејтинг</i>
Fitch Ratings	<i>BB+ / стабилни изгледи</i>	19.03.2021.	<i>потврђен рејтинг</i>
Moody's Investors Service	<i>Ba2 / стабилни изгледи</i>	12.03.2021	<i>потврђен рејтинг</i>

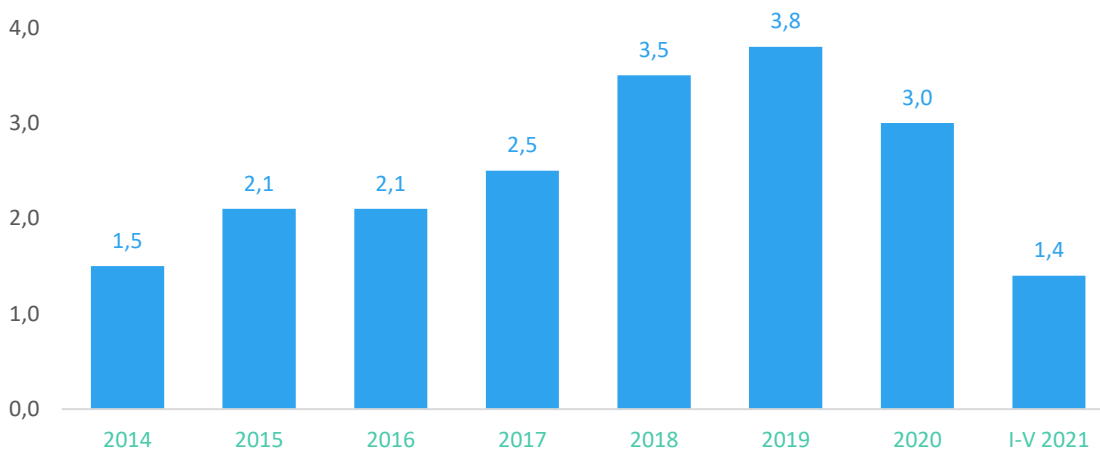
Токови капитала из иностранства

У последње три године забележен је висок прилив СДИ од 10,3 млрд евра укупно, од чега је 5,6 млрд евра усмерено у разменљиве секторе, а од тога 2,8 млрд евра у прерађивачку индустрију. Сектори прерађивачке индустрије са највећим приливом СДИ (металска, ауто, прехранбена, гуме) бележе снажан раст запослености, производње и извоза.

Србија је привукла око 60% укупних СДИ у регион Западног Балкана.

У 2020. прилив СДИ остао је снажан упркос пандемији коронавируса, уз прилив од 3,0 млрд евра (нето 2,9 млрд евра). **Прилив СДИ у првих пет месеци 2021. године износио је 1,4 млрд евра.**

СДИ у Републици Србији (млрд евра)

СДИ у Србији су географски диверсификоване, с растућим учешћем земаља из азијско-пацифичког региона и с Блиског Истока, поред ЕУ. У периоду 2018-2020. највећи део прилива СДИ је потицао из земаља ЕУ (78%), уз растуће учешће азијских земаља (18%), пре свих Кине/Хонг-Конга и УАЕ, као и из САД и европских земаља ван ЕУ попут Русије, Турске и Швајцарске.

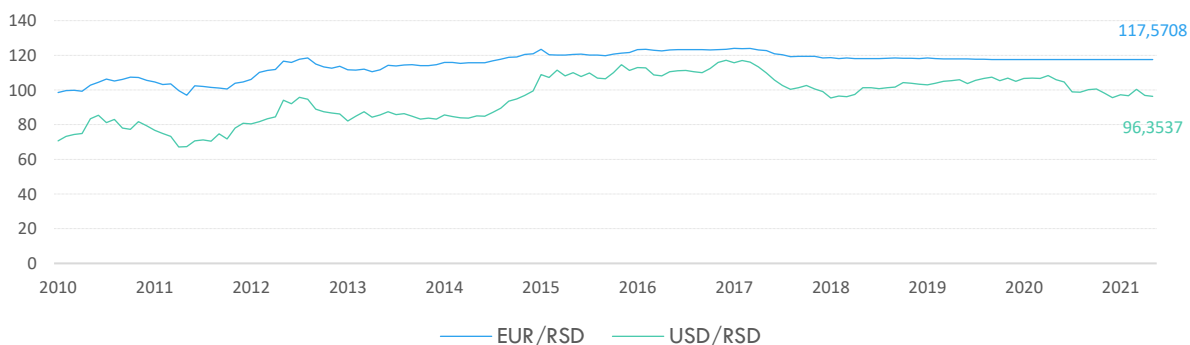

Курс динара

Кретања на девизном тржишту карактерише релативна стабилност девизног курса, упркос негативним ефектима коронавируса (**мај 2021: 1 EUR=117,5708 RSD; 1 USD=96,3537 RSD**).

Динар је просечно у мају 2021. године међугодишње реално апрецирао за 1,6%, док се номинално није мењао.

Кретање курса динара према еврџ и према долару, април 2021, крај периода

Ради ублажавања прекомерних краткорочних осцилација курса динара, НБС је у мају интервенисала на међубанкарском девизном тржишту нето куповином девиза у износу од 45 млн евра.

Кредити

Повољни услови финансирања подржавају кредитну активност која доприноси бржем опоравку привреде од кризе изазване пандемијом COVID-19.

Домаћа кредитна активност је последње три године бележила готово двоцифрене међугодишње стопе раста, подржана мерама и ублажавањем монетарне политике НБС, одобравањем кредита из гарантне шеме, као и ниским каматним стопама на тржишту новца у зони евра.

Структура кредита је у 2021. години остала повољна са становишта доприноса економском опоравку – **раст води кредитирање обртних средстава и инвестиција код привреде, односно стамбени кредити код становништва.**

Укупни домаћи кредити су у мају 2021. године већи за 7,3% мг, а успоравање раста је великим делом последица високе базе из претходне године услед примене мораторијума.

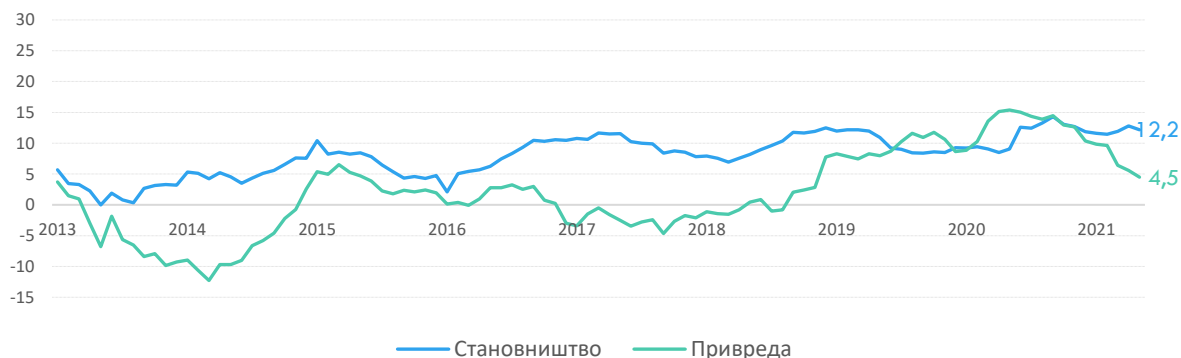
Позитиван допринос расту кредита дали су и привреда и становништво. Регистровано је номинално повећање пласмана привреди од 4,5% мг, а кредитна активност становништву је порасла по стопи од 12,2% мг.

Кредити привреди су наставили да пружају значајну подршку домаћој кредитној активности и доприносе опоравку економске активности. Инвестициони кредити су у мају чинили 43,1% укупних кредита привреди, а учешће кредита за ликвидност и обртна средства је износило 44,1%. Кредити одобрени микро, малим и средњим предузећима чинили су 68% укупних кредита привреди у мају 2021.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Пласмани привреди и становништву (мг. стопе раста, у %)

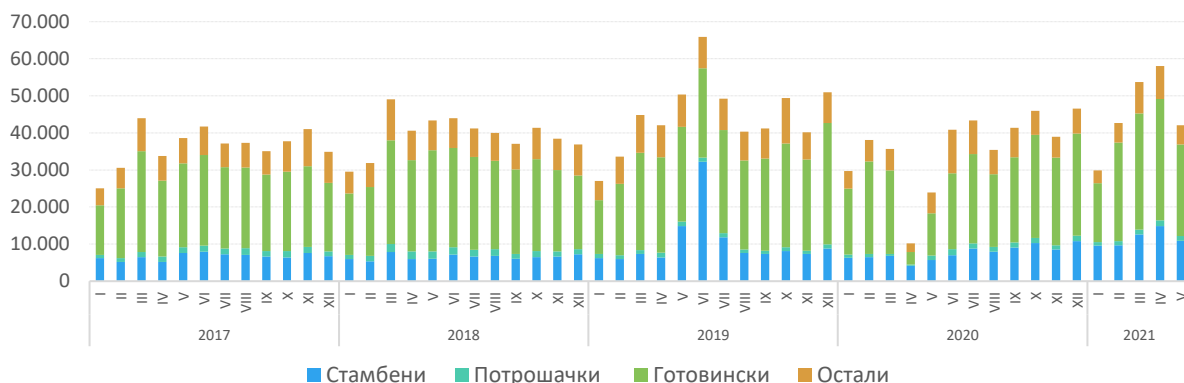
Обим новоодобрених кредита привреди у мају 2021. године износио је 78,0 млрд динара, што је за 25,7% више него у истом месецу претходне године, а за 38,7% мање него у претходном априлу месецу. Скоро половина тих кредита односила се на кредите за ликвидност и обртна средства (48,6%), док су инвестициони кредити чинили 37,2% нових кредита привреди у мају 2021.

Новоодобрени кредити привреди (млрд РСД)

Обим новоодобрених кредита становништву је у мају 2021. године износио 42,0 млрд динара, што је за 75,7% више него истом месецу прошле године, а за 27,6% мање него у претходном априлу месецу текуће године. Међугодишњем повећању највише је допринео пораст новоодобрених готовинских кредита, који су уједно и најзаступљенија категорија новоодобрених кредита становништву (58,7%).

Новоодобрени кредити становништву (млрд РСД)

Макроекономска стабилност доприноси процесу динаризации. НБС подстиче процес динаризации кроз обезбеђење ниске и стабилне инфлације, очување релативне стабилности девизног курса, унапређење у области управљања девизним ризиком у приватном сектору и другим мерама. Влада Републике Србије доприноси динаризации пореском политиком и развојем тржишта динарских ХоВ (учешће дуга у РСД повећано је са 2,5% из 2008. године на 30,7% у мају 2021. године). Динаризация депозита привреде и становништва повећана је за 19,7 п.п. у односу на крај 2012. године, те је у мају 2021. године износила 39,1%. Динаризация пласмана сектору привреде и становништва је у мају достигла највиши ниво до сада од 38,3%.

Као резултат снажног пада динарских каматних стопа, ниске и стабилне инфлације, као и мера које НБС предузима у циљу подршке процесу динаризации, **динаризация пласмана становништву је последњих година имала изражен тренд раста, те је повећана са 35,1% (2012) на 55,3% (мај 2021. године).**

Динарска штедња становништва је у претходне три године забележила снажан раст (22% у 2018, 31% у 2019. и 17% у 2020), који је настављен и у 2021. када је за пет месеци повећана за 4,9 млрд динара (тј. 5,3%).

Стање дуга по банкарским кредитима (у млн РСД)

Корисник кредита	31.05.2020.	30.04.2021.	31.05.2021.	Индекс	
	1	2	3	4(3/1)	5(3/2)
Правна лица	1.518.356	1.660.850	1.637.588	107,9	98,6
Предузетници	54.955	64.957	65.399	119,0	100,7
Становништво	1.091.446	1.233.025	1.249.111	114,4	101,3
Укупно	2.664.757	2.958.832	2.952.098	110,8	99,8

Укупни банкарски кредити на дан 31. мај 2021. године износили су 2.952.098 млн динара, што у односу на 31. мај 2020. године представља повећање од 10,8%, а у односу на претходни месец смањење за 0,2%.

У Србији се одржава адекватна структура активе банкарског сектора. Аверзија према ризику током кризе довела је до интензивнијег инвестирања у ХоВ, чије се учешће након 2015. године стабилизовало и на крају маја 2021. године износи 17,4% нето активе банкарског сектора. Упркос историјски ниским каматним стопама на депозите, присутна је **стабилност депозита становништва и привреде** у структури финансирања, са учешћем од 46% и 29% у укупним обавезама на крају маја 2021. године. Спровођење мера за решавање NPL², заједно са растом кредитне активности, довело је до значајног побољшања квалитета портфолија банака. На крају маја 2021. године **учешће NPL-а у укупним кредитима износило је 3,7%**. Основни канали смањења NPL-а били су наплата, отпис и уступање трећим лицима.

Проблематични кредити NPL, мај 2021. године

	Укупни кредити (млрд ЕУР)	Бруто NPL (млрд ЕУР)	Учешће NPL у укупним кредитима (%)
Привредна друштва	10,5	0,3	3,0
Физичка лица	11,0	0,5	4,1
Предузећа у стечају	0,1	0,1	97,1
Остало	2,5	0,0	0,0
Укупно	24,1	0,9	3,7

² NPL (non performing loans) – проблематични кредити.

Очекује се да ће даљи раст кредитне активности и опоравак привреде предвиђен за 2021, уз подршку мера НБС, допринети наставку опадајућег тренда NPL показатеља.

Банке у Србији поседују значајне резерве капитала што им омогућава да се успешно носе са кредитним ризиком, чак и у случају претпостављеног најпесимистичнијег сценарија у стрес тестовима. **Капитализованост банкарског сектора одликује добра структура у којој око 95% чини најквалитетнији основни акцијски капитал.** Високу солвентност банкарског сектора потврђује и показатељ левериџа³ који је у регулаторни оквир Републике Србије уведен регулативом Базел III и чија је вредност на крају марта 2021. износила 12,3%.

Банкарски сектор у Србији одликује и висока ликвидност, чији показатељи се константно крећу на нивоима знатно вишим од регулаторних минимума (**ликвидна средства чинила су 37,9% укупне активе банкарског сектора у Србији на крају маја 2021. године**). О стабилној структури финансирања и ликвидности банкарског сектора говори и **однос кредита и депозита клијената који је на крају маја 2021. године износио 84,1%**.

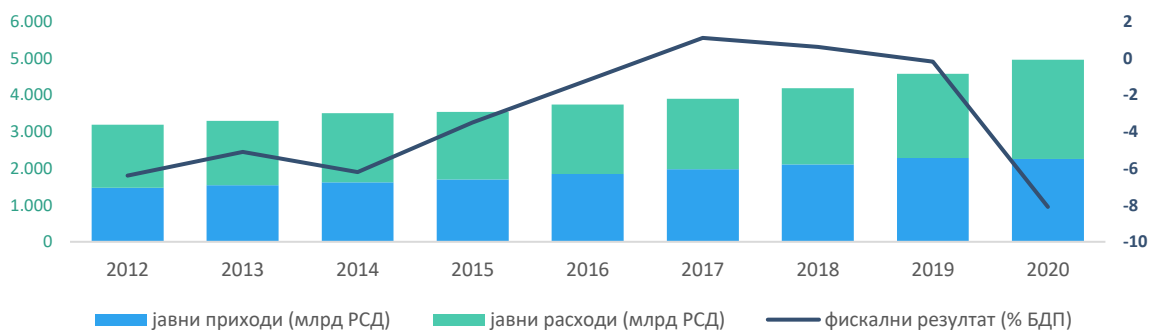
³ Левериџ рацио се обрачунава као количник основног капитала и износа изложености банке, и исказује се као проценат.

III Фискална кретања

На крају 2020. године на нивоу опште државе остварен је дефицит у износу од 442,8 млрд динара (8,1% БДП-а), што је, са једне стране, последица виших расхода због пакета мера подршке привреди и становништву и набавке медицинске опреме, а са друге стране, нижих прихода.

Консолидовани јавни приходи, јавни расходи и фискални резултат опште државе, 2012-2020.

Дефицитом у 2021. години од 6,9% БДП-а обезбеђен је додатни пакет фискалних мера у износу од 4,5% БДП-а. Предвиђена је помоћ најугроженијим секторима и додатна подршка становништву, а такође је предвиђен и даљи раст капиталних расхода који ће достићи ниво од 7,2% БДП-а.

Пакет мера за подршку привреди и становништву у 2021. години	%БДП
Директна подршка приватном сектору	
Директна подршка приватном сектору – 3 месеца 50% минималне зараде свим предузетницима, микро, малим, средњим и великим предузећима	1,2
Директна помоћ хотелима у градским срединама	0,0
Директна секторска подршка – угоститељство, туристичке агенције, хотели и rent a car агенције	0,1
Самостални уметници	0,0
Директна секторска подршка – сектор превозника путника у друмском саобраћају и аутобуских станица – 600 € по аутобусу	0,0
Укупно	1,3
Мере за очување ликвидности приватног сектора	
Продужење постојеће гарантне шеме за подршку економији током кризе COVID-19	1,0
Успостављене нове гарантне шеме за подршку најугроженијим секторима/предузећима	1,0
Укупно	2,0
Остале мере	
Фискални подстицај – подстицање домаће тражње	1,2
Укупно	1,2
Укупан пакет мера	4,5

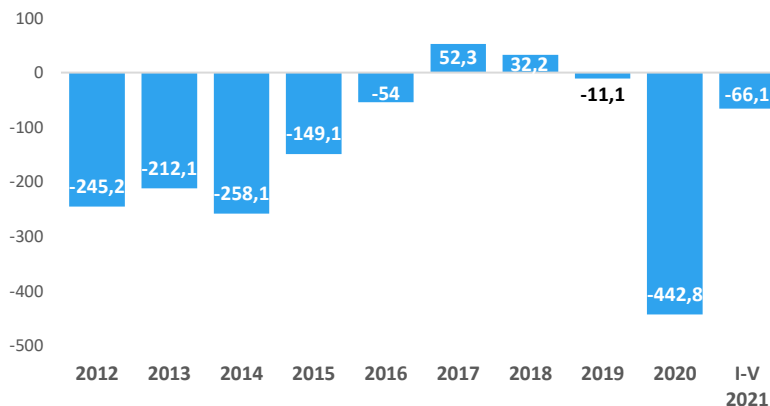
*Извор: Министарство финансија Републике Србије

Фискални резултат опште државе

У периоду јануар - мај 2021. године на нивоу опште државе остварен је фискални дефицит у висини од 66,1 млрд динара (за 168,1 млрд динара мањи него у истом периоду прошле године) и примарни фискални дефицит у износу од 4,8 млрд динара. Према ревидираном плану извршења буџета опште државе, за овај период је планиран фискални дефицит у износу од 120,1 млрд динара.

Фискални резултат опште државе, 2012 - јануар-мај 2021. (млрд РСД)

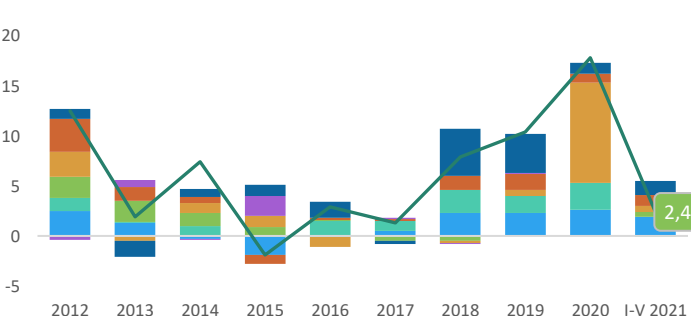
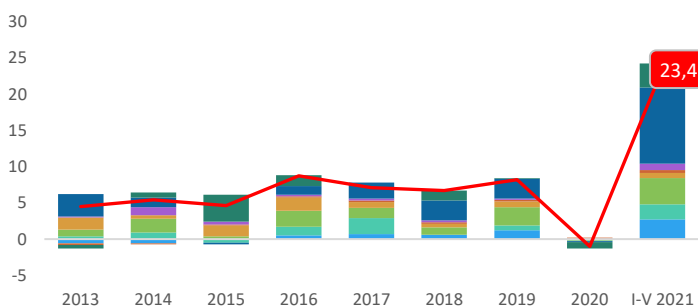

У првих пет месеци 2021. године, у структури консолидованих прихода опште државе, као и до сада, доминирају социјални доприноси (33,1%), затим приходи од пореза на додату вредност (24,0%) и акциза (11,9%). Потом следе непорески приходи и донације (10,5%), приходи од пореза на доходак грађана (9,6%) и пореза на добит правних лица (4,9%). У првих пет месеци су у структури прихода опште државе најмање заступљени приходи од царина (2,2%). У структури консолидованих расхода опште државе, у првих пет месеци 2021. године, доминирају расходи за запослене (23,4%) и расходи за социјална давања, пре свега пензије (такође 23,4%).

У посматраном периоду приходи консолидованог биланса опште државе су остварили раст од 23,4%, услед боље наплате социјалних доприноса, док су расходи остварили умерен раст од 2,4%.

Доприноси годишњој стопи раста јавних прихода, 2012 - јануар-мај 2021. године

Доприноси годишњој стопи раста јавних расхода, 2012 - јануар-мај 2021. године

Порез на доходак
ПДВ
Царине
Доприноси
Укупно стопа раста

Порез на добит
Акцизе
Остали порески приходи
Непорески приходи и донације

Расходи за запослене
Камате
Пензије
Капитални расходи

Робе и услуге
Субвенције
Социјална давања
Укупно стопа раста

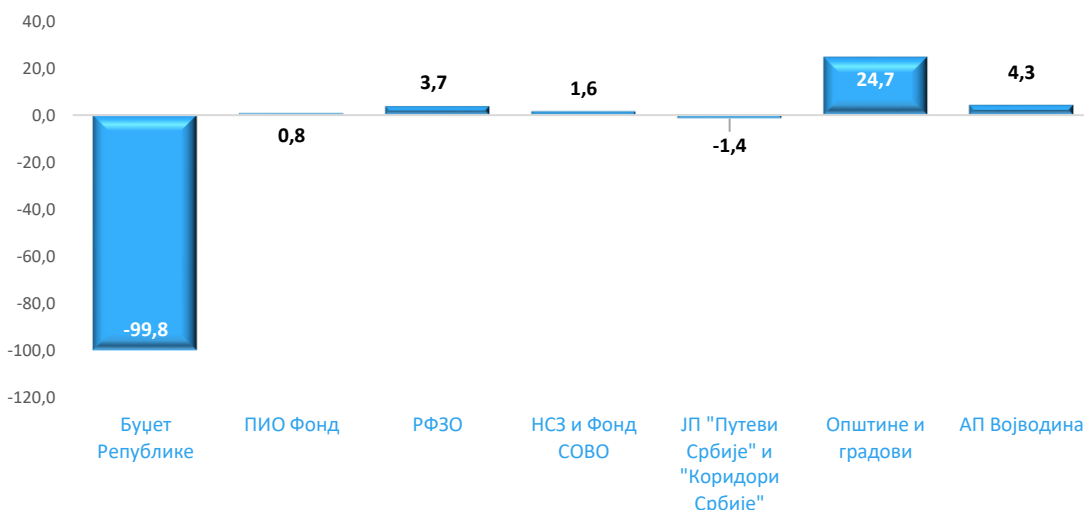
Фискални резултат опште државе по нивоима власти

У првих пет месеци 2021. године, посматрано по нивоима власти, фискални суфицит је забележен у билансима општина и градова (24,7 млрд динара), АП Војводине (4,3 млрд динара), Републичког фонда за здравствено осигурање (3,7 млрд динара), НСЗ-а и Фонда СОВО⁴ (1,6 млрд динара) и ПИО Фонда (0,8 млрд динара), док је у билансу Буџета Републике забележен дефицит од -99,8 млрд динара, као и билансу предузећа за изградњу путне инфраструктуре ЈП „Путеви Србије“ и „Коридори Србије“ (-1,4 млрд динара).

*у млрд динара

Консолидовани биланс државе по нивоима власти, јануар-мај 2021. године	Сектор државе	Централни ниво државе	Буџет Републике	ПИО Фонд	РФЗО	НСЗ	Фонд СОВО	ЈП „Путеви Србије“ и „Коридори Србије“	Локални ниво државе	Општине и градови	АП Војводина
	1=2+9	2	3	4	5	6	7	8	9=10+11	10	11
		-66,1	-95,1	-99,8	0,8	3,7	1,5	0,07	-1,4	29,0	24,7

Консолидовани резултат опште државе по нивоима власти за јануар-мај 2021.

У првих пет месеци ове године остварен је дефицит републичког буџета у износу од 99,8 млрд динара. Само у мају је остварен дефицит у износу од 59,5 млрд динара. У периоду јануар – мај приходи су остварени у износу од 533,8 млрд динара, а расходи су извршени у износу од 633,6 млрд динара.

У укупним приходима, порески приходи износили су 467,8 млрд динара или 87,6%. Више од половине пореских прихода односи се на уплату ПДВ-а, у износу од 244,0 млрд динара или 52,2% пореских прихода, а значајан део се односи и на уплату акциза, у износу од 121,3 млрд динара или 25,9% укупних пореских прихода. Непорески приходи остварени су у износу од 59,6 млрд динара или 11,2% укупних прихода буџета Републике, а прилив донација је износио 6,5 млрд динара или 1,2% укупних прихода.

⁴ Фонд за социјално осигурање војних осигураника (Фонд СОВО).

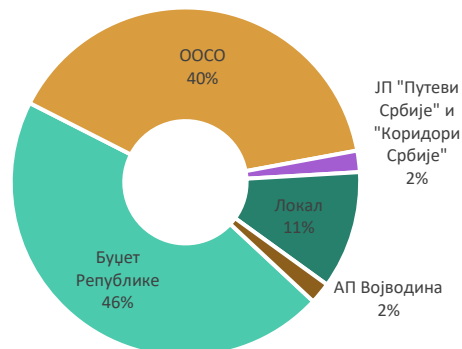
Највећи део расхода републичког буџета у првих пет месеци односи се на расходе за запослене у износу од 134,2 млрд динара или 21,2%, затим на трансфере организацијама обавезног социјалног осигурања (ООСО) који су износили 92,6 млрд динара или 14,6%. Субвенције су исплаћене у износу од 72,9 млрд динара или 12,5%, а остали текући расходи у износу од 39,3 млрд динара или 6,2% (са ове две категорије је исплаћена директна помоћ привреди и становништву у оквиру новог пакета мера за борбу против ефеката пандемије).

Посматрано по нивоима власти, у републички буџет се слива највећи део јавних прихода (52%), док, поред Републике (46%), у јавним расходима значајно учешће имају и организације обавезног социјалног осигурања (40%).

Структура консолидованих јавних прихода по нивоима власти, I-V 2021. (у %)

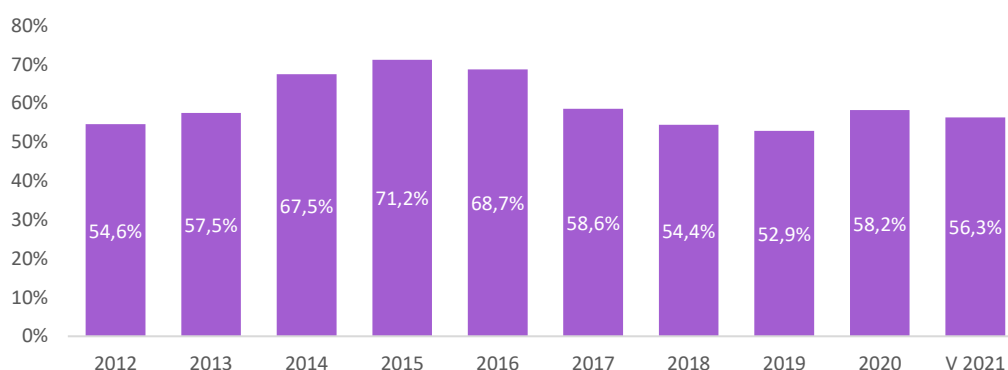
Структура консолидованих јавних расхода по нивоима власти, I-V 2021. (у %)

Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти

Подршка привреди и становништву у условима пандемије утицала је на повећање јавног дуга, који је и даље под контролом, испод Мастриског критеријума од 60% БДП-а. У мају 2021. године јавни дуг опште државе достигао је ниво од 56,3% БДП-а.

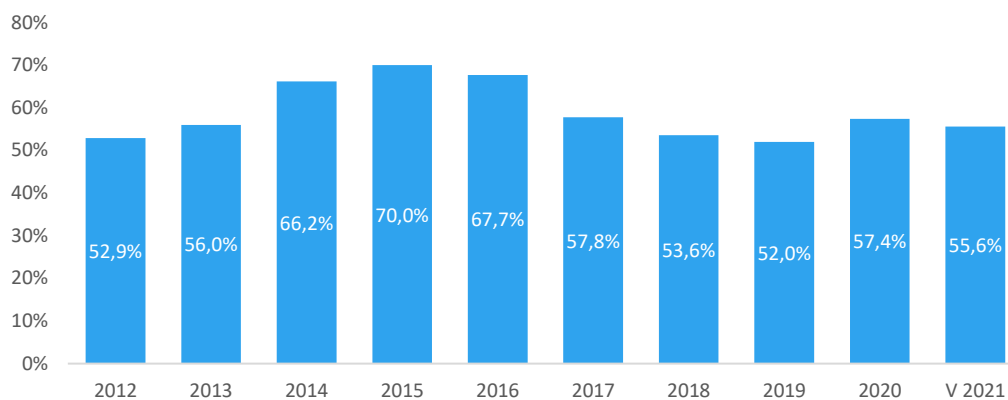
Јавни дуг опште државе, мај 2021. (% БДП-а)

Јавни дуг централног нивоа власти у мају 2021. године износио је 28,1 млрд евра (за 303 млн евра више него у претходном месецу). Учешће јавног дуга централног нивоа власти у БДП-у на крају маја 2021. године износило је 55,6% БДП-а, а ребалансом је предвиђено да упркос додатним фискалним мерама јавни дуг остане на нивоу од око 60% на крају 2021.

Јавни дуг централног нивоа власти, мај 2021. (% БДП-а)

С обзиром на то да ће због повећаног фискалног дефицита (у функцији експанзивне фискалне политике) јавни дуг номинално порасти, раст домаће тражње имаће двојаки ефекат: допринеће расту БДП, али и расту спољнотрговинског дефицита и преко њега, расту платнобилансног дефицита. Одређене структурне промене охрабрују, од којих на извозној страни нарочито треба истаћи да су произвођачи софтвера наши највећи извозници.

Извор података

1. Народна банка Србије, https://nbs.rs/sr_RS/index/
2. Удружење банака Србије, <https://www.ubs-asb.com/>
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/>
4. Управа за јавни дуг Републике Србије, <http://www.javnidug.gov.rs/>

